

Der er mindre i statskassen, end man får ind, fordi man også skal betale en masse renter af den gæld, som et flertal her i Folketinget har stiftet gennem årene.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Bendt Bendtsen for en kort bemærkning. Og der er meget støj i salen.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg vil gerne sige, at debatten i dag har vist, at SF ønsker en ensretning i børnepasningen, idet man udelukkende ønsker de offentlige institutioner. Det er det, vi hører i dag med de tiltag, man ønsker for at løse problemerne ude omkring i kommunerne.

Vi var enige med SF om intentionerne i det positive i at kunne få passet sine børn, hvis man var udearbejdende. Men i dag må vi bare konstatere, at den frihed ikke rækker til fra SF's side at lade forældrene træffe dette valg. At give forældrene muligheden for at vælge mellem offentligt og privat – så langt rækker friheden for SF ikke; det har vi fået cementeret i dag.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal svare hr. Bendt Bendtsen med at sige, at virkelig respekt for forældrenes valg vel betyder, at man opfylder de ting, de ønsker.

Må jeg ikke godt spørge hr. Bendt Bendtsen: Er det ikke rigtigt – også de steder, hvor hr. Bendt Bendtsen færdes, altså i kommunale kredse – at dér er forældrenes ønske en daginstitution? Problemet, som gør, at vi har rejst forespørgselsdebatten, er, at det ønske, forældrene har, kan man ikke opfylde. Er det ikke et udtryk for respekt for forældrenes valg at tilgode de ønsker, forældrene har? Og hvem er det, der er formynder i det her? Er det ikke De Konservative og Venstre, som har nogle ideologiske forestillinger, som ikke er forældrenes forestillinger om, hvad der er bedst for børnene? Og det har forældrene værsgo at rette sig ind efter.

Jeg skal så svare hr. Tom Behnke, der sagde, at enhver, der hører på SF, må overveje, om de måske hellere skulle stemme på SF. Jeg skal bare sige: Det synes jeg vil være en klog tolkning.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg synes, vi har refereret til de undersøgelser i dag. Det gjorde Venstres ordfører, hr. Erik Lar-

sen, der sagde, at flere undersøgelser viser, at forældre gerne selv vil have lov til at passe deres børn, hvis muligheden er til stede. Det er den ikke inden for det gældende regelsæt, så det at gå ud og gøre sig til dommere over Danmarks forældre, gør vi ikke i Det Konservative Folkeparti. Vi mener, at forældrene skal have frihed til at vælge mellem offentligt og privat børnepasning, og det giver man ikke med det tiltag, SF kommer med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 1 af Villy Søvnald (SF) (se foran) forkastedes, idet 15 (SF og EL) stemte for, 98 (S, V, KF, RV, FP, CD og DF) stemte imod.

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 2 af Erik Larsen (V) og Bendt Bendtsen (KF) (se foran) forkastedes, idet 42 (V og KF) stemte for, 72 (S, SF, RV, FP, EL, CD og DF) stemte imod.

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 3 af Tom Behnke (FP) (se foran) forkastedes, idet 4 (FP) stemte for, 110 (S, V, KF, SF, RV, EL, CD og DF) stemte imod.

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 4 af Poul Nødgaard (DF) (se foran) forkastedes, idet 7 (FP og DF) stemte for, 65 (S, SF, RV, EL og CD) stemte imod; 40 (V og KF) stemte hverken for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 13: Forslag til lov om brug af helbredsoplysninger m.v. på arbejdsmarkedet.

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(FremSAT 4/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslag har som formål at sikre, at helbredsoplysninger ikke uberettiget anvendes til at begrænse lønmodtagernes muligheder for at opnå eller bevare en ansættelse.

Grundlaget for lovforslaget er en folketingsbeslutning af juni 1991 og et grundigt arbejde udført af Gentestudvalget.

I et moderne teknologisk samfund, hvor der forskes i produktudvikling inden for levnedsmiddel- og miljøområdet og i særdeleshed inden for sundhedssektoren, vil der ikke være nogen mening i at forbyde en bestemt metode til at indhente helbredsoplysninger.

Det er ikke holdbart at adskille helbredsundersøgelser, der indeholder genetisk test, fra de øvrige helbredsundersøgelser.

Forslaget er ikke mindst åbent over for tanken om at udnytte den teknologiske viden, vi opbygger i disse år på arbejdsmarkedets miljøområde, til at forhindre lønmodtagerne i at udvikle en arbejdsbetinget lidelse.

Disse muligheder skal dog ses på baggrund af et princip om, at helbredsundersøgelser som udgangspunkt ikke må træde i stedet for forbedringer af selve arbejdsmiljøet. I det hele taget spiller det sundhedspolitiske og forebyggende arbejde en væsentlig rolle i forslaget.

Vi finder det naturligt, at arbejdsministeren får mulighed for at give tilladelse til, at en arbejdsgiver foranlediger, at der indhentes oplysninger om en lønmodtagers aktuelle eller fremtidige sygdom, når det er nødvendigt af hensyn til forbrugernes eller andres sikkerhed og sundhed, det ydre miljø eller andre samfundsinteresser.

Vi får nu en lovgivning, der indeholder en ganske præcis beskrivelse af det, en arbejdsgiver må, og det, en arbejdsgiver ikke må, når medarbejderens eller ansøgerens helbred er interessant. Så i relation også til tidligere debatter, vi har haft i salen om emnet, vil jeg fremhæve fra lovforslagets bemærkninger, at arbejdsgiveren ikke kan indhente oplysninger, der vedrører større eller mindre sandsynlighed for en fremtidig sygdom.

Der er tale om et forslag, der sikrer, at udviklingen af de foreliggende meget hurtige, billige og altomfattende undersøgelsesmetoder ikke medfører en sortering af arbejdskræfter, hvor arbejdsgiveren kan udvælge de medarbejdere, der bedst kan klare et belastende arbejdsmiljø.

Vi ønsker fortsat, at dansk arbejdsmiljøpolitik skal være offensiv og forebyggende. Vi mener, at vi sammenfattende sidder med et – også internationalt – kvalificeret bud på, hvordan vi begiver os ind i en ny og spændende verden i en reguleret form, hvor vi bøjer etiske, arbejdsmiljømæssige og teknologiske muligheder mod hinanden og prøver at give et svar.

Socialdemokratiet anbefaler forslaget.

Charlotte Antonsen (V):

I Venstre er vi enige i formålet med lovforslaget, nemlig at lønmodtagers ansættelsesmuligheder selvfølgelig ikke skal bestemmes af deres gener. Men med dette forslag skyder ministeren spurve med kanoner: Det er simpelt hen for skrap, det er alt for detaljeret, og det vil forbyde al brug af helbredsoplysninger på arbejdsmarkedet.

Forslaget fastholder samtidig lønmodtagere og arbejdsgivere i roller, som tiden er løbet fra. Regeringen lægger nemlig op til, at alle arbejdsgivere med et pennestrøg skal gøres til lovbrudere, hvis de interesserer sig aktivt for de ansattes helbred. Det vil gøre det både surt og svært at være arbejdsgiver og smitte af på de ansattes arbejdsforhold.

Ifølge lovforslaget må arbejdsgiverne fremover ikke spørge til de ansattes helbred. De må hverken spørge i jobsamtaler eller senere i ansættelsesforløbet. Gør de det, bryder de loven.

Har ministeren tænkt på, at det faktisk forhindrer arbejdsgiveren i at tage individuelle helbredshensyn med i tilrettelæggelsen af arbejdet, og er det ikke i virkeligheden i strid med hele ideen i arbejdsmiljøloven, hvor man jo netop skal tage individuelle hensyn for at sikre lønmodtagernes helbred?

Når arbejdsgiverne ikke længere må spørge, kan de jo ikke tage hensyn til, om de ansatte har eller har haft en sygdom, der betyder, at visse arbejdsfunktioner vil være til ulempe for den enkelte. Det er ærligt talt absurd, og det er forhåbentlig ikke ministerens hensigt.

Hvad med kvinderne på arbejdsmarkedet? Kan dette forslag ikke meget let føre til, at det generelt bliver sværere for kvinder at komme ind på og avancere på arbejdsmarkedet? Hvad tror ministeren der vil ske, når arbejdsgiveren ved ansættelsessamtaler ikke længere må spørge om ansøgerens historiske sygefravær? Er ministeren ikke enig i, at man let kunne forestille sig den situation, at arbejdsgiveren i stedet for

at bede om en individuel vurdering af lønmodtagerens sygefravær tyr til de mere generelle statistikker på området? De generelle statistikker viser jo, at kvinder er mere syge end mænd, og mon det så ikke kunne få nogle arbejdsgivere til at fravælge en kvindelig ansøger, der i øvrigt er lige så kvalificeret som en mandlig ansøger?

Venstre vil gerne medvirke til behandlingen i udvalget, men arbejdsministeren må være indstillet på at blive mødt med krav om en stærk barbering af forslaget. Venstres opfattelse er, at loven alene skal handle om, hvordan arbejdstagerne i fremtidssamfundet kan beskyttes mod at blive sorteret efter arvelige egenskaber; det er Venstre nemlig imod.

Men vi opfatter dette forslag, som om man i sin iver efter at få en effektiv lov, der tager højde for udfordringerne i fremtiden, har spillet ud med et lovforslag, hvor forbud mod at foretage undersøgelse af de arvelige egenskaber, helt overflødig kobles sammen med et generelt forbud mod brug af almindelige helbredsoplysninger, og Venstre vil under ingen omstændigheder være med til, at arbejdsgivere gøres til løvbrydere, fordi de interesserer sig for og ønsker at tage hensyn til de ansattes sundhed og helbred.

Bendt Bendtsen (KF):

Da vores ordfører i denne sag, fru Pia Christmas-Møller, på grund af andet møde ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne meddele den konservative gruppes holdning til lovforslaget.

Da der er tale om en fuldstændig genfremsettelse, kan jeg henvise til fru Pia Christmas-Møllers indlæg ved behandlingen af lovforslaget den 2. maj i år, sådan som det er gengivet i Folketingets forhandlinger, side 5347 og 5348, fra sidste folketingsår.

Det ærgrer os, at regeringen ikke har brugt sommeren til at vise lidt imødekommenhed over for de problemer, der ligger i lovforslaget, og som vi allerede i foråret pegede på. Jeg bliver derfor nødt til at fremhæve, at hvis regeringen ikke er mere konstruktiv og udviser lidt større forhandlingsvilje end hidtil, kan forslaget ikke gennemføres med Det Konservative Folkepartis stemmer.

Frank Bøgh (SF):

Der skal ikke herske tvivl om, at SF er yderst tilfreds med genfremsettelsen af nærværende lovforslag. Alt andet lige er det jo en udmøntning af et SF-beslutningsforslag fra 1991.

Jeg kan af referaterne fra forhandlingerne fra den 2. maj i år se, at arbejdsministeren anbefalede, at vi skulle se tiden an foråret og sommeren over for at se, hvordan verden så så ud. Vi kan konstatere, at verden i store træk ligner sig selv – det viser debatten i dag – blot er organisationerne nu hørt og debatten er ført, og efter vor opfattelse er lovforslaget fortsat glimrende. Det er nærmest en nødvendighed, hvis vi vil have en ordentlig lovgivning på et yderst vanskeligt teknisk-etisk område af arbejdsmarkedet.

Lovforslaget har været længe nok undervejs, så det skal ikke sinkes unødigt, og jeg synes, at det er et rimeligt kompromis mellem modsat stridende hensyn.

Vi er naturligvis fortsat villige til at lytte til saglige indvendinger, men ellers synes vi ikke, at der skal skabes yderligere forsinkelser. Vi synes altså, at sagen må afsluttes med lovforslaget, som vi i SF er tilfredse med fremsættelsen af, og som vi støtter fuldt ud.

Vibeke Peschardt (RV):

Som det er blevet sagt, og som det fremgår af lovforslaget, er det en uændret genfremsettelse af det lovforslag, vi behandlede i maj måned i år.

Forslaget er blevet overvejet her i sommer, men regeringspartierne har ikke fundet anledning til at ændre på det.

Jeg skal bare give mit partis tilslutning til lovforslaget.

Tom Behnke (FP):

For Fremskridtspartiet at se er der tale om et overflødig forslag og om, at man ønsker at indføre en overflødig lov.

Der er ingen grund til, at man laver en lov-mæssig regulering af dette område. Vi er helt sikre på, at den enkelte lønmodtager og arbejdsgiver sagtens selv kan finde ud af det eller, om man vil, at arbejdsmarkedets parter forhandler sig frem til, hvordan ordningen skal være.

Sagen er jo, at gentest er så omfattende et indgreb i den enkeltes personlighed og så dyr at foretage, at det kun vil være på ganske få områder, at man vil benytte sig af gentest, og hvor det vil være rimeligt og fornuftigt, at man gør det.

Men disse ganske få områder er til gengæld velbegrundede områder, hvor det er hensigtsmæssigt, at man bruger gentest, både af hensyn til arbejdsgiveren og sandelig også af hensyn til lønmodtageren.

Så dette lovforslag er overflødigt, og vi havde ønsket, at det var blevet overladt til arbejdsmarkedets parter at finde ud af at regulere området.

Men lad mig så også sige, at når det nu skal være, vil jeg da gerne have lov til at rose ministeren for, at man netop har bygget forslaget således op, at det bygger på en formålsregulering frem for en metoderegulering. Det synes jeg er positivt.

Men som sagt: Fremskridtspartiet kan ikke støtte lovforslaget.

Bruno Jerup (EL):

Da vores ordfører, fru Jette Gottlieb, ikke er til stede, skal jeg fremføre følgende:

Det er et lovforslag, som er en genfremsættelse af lovforslaget om brug af helbredsoplysninger m.v. på arbejdsmarkedet fra sidste folketingssamling, og forslaget er et resultat af et meget grundigt arbejde i Gentestudvalget.

Allerede dengang tilkendegav Enhedslisten, at vi kunne tilslutte os principperne i forslaget, for som det er i dag, spørger arbejdsgiverne jo om hvad som helst for at kunne sortere ansøgere fra uden hensyn til, om der overhovedet er nogen reel risiko for, at den pågældende ikke skulle være arbejdsdygtig.

Lovforslaget bygger på en formålsregulering frem for en metoderegulering, og det accepterer vi fra Enhedslistens side, for hvor metoderne hele tiden udvikler sig og der kommer nye til, er formålet med indhentning af helbredsoplysninger fra arbejdsgivers side måske mere håndfast at gå til, nemlig at sortere den dårlige eller skrøbelige arbejdskraft fra.

Der er enkelte problemer i forslaget, som vi heldigvis har god tid til at få klarlagt under udvalgsarbejdet. Jeg tænker her på samarbejdet mellem dette lovgivningskompleks og andre, f.eks. arbejdsmiljølovgivningen, groft sagt hvornår man skal fjerne arbejdskraft, og hvornår man skal fjerne den miljøpåvirkning i produktionen, der kan påføre arbejdskraften sygdom.

Formålet med dette lovforslag skulle være at sikre, at helbredsoplysninger ikke må begrænse lønmodtageren i at opnå eller fastholde ansættelse. Det ville være langt lettere og langt mere ubureaukratisk, hvis vi ganske enkelt sikrede, at der ikke er påvirkninger i produktionen, der kan påføre arbejdskraften sygdom.

Enhedslisten ser et andet problem i modsætningen mellem arbejdskraftens ret til at få en begrundelse for en krævet helbredsundersøgelse og virksomhedernes ret til hemmeligheds-

kræmmeri med hensyn til, hvilke stoffer der indgår i produktionen. Jeg tænker specielt på hele det område, der hedder allergiområdet, som vokser og vokser i disse år, og på, hvilke stoffer der kan være allergifremkaldende, og hvilke stoffer folk kan være allergiske over for. Jeg synes, der her ligger et ret stort område at få undersøgt nærmere.

Så finder jeg det yderst vigtigt og nødvendigt, at lønmodtagerne får en grundig vejledning om, hvad de er forpligtede til og hvad de ikke er forpligtede til i forbindelse med oplysningerne. Står man i en ansættelsessituation, er man altid den svage part. Derfor er det vigtigt, at ansøgerne rent faktisk ved, hvad arbejdsgiverne har ret til at spørge om. Det hjælper ikke meget bare at fastsætte regler for, hvad arbejdsgiveren må spørge om, og hvorfor lønmodtageren kan snakke frit fra leverer om store og små skavanker, der i øvrigt har betydning for arbejdsdygtigheden.

Men der skal ikke herske tvivl om, at Enhedslisten vil tilslutte sig, at der kommer regler på dette område, og vi er positive over for det fremsatte lovforslag.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne takke de partier, som har tilsluttet sig principperne i lovgivningen, og som jeg i hvert fald umiddelbart kan se, udgør de partier et flertal i Folketinget. Det er der sådan set ikke noget underligt i, for det er jo en sag, vi har diskuteret i ganske lang tid.

Den har sit udspring, som det blev sagt fra Socialistisk Folkepartis side, i et SF-forslag suppleret med et socialdemokratisk forslag. Der har været et udvalgsarbejde på grund af, at Arbejdsmarkedsudvalget i sin tid faktisk var enigt om, at det var urimeligt og uhensigtsmæssigt, hvis der fra arbejdsgiverside var så megen interesse for medarbejderens eller en kommende medarbejders arvemæssige anlæg, at det spillede en rolle i ansættelsessituationen.

Kernen i dette er sådan set, om arbejdsgivernes interesse for medarbejdernes ve og vel skal udstrække sig til at finde ud af, om de pågældende måske har en eller anden arvelig sygdom, som de måske slet ikke selv er klar over på det aktuelle tidspunkt.

Det har sådan set været udgangspunktet, og jeg synes, det er glædeligt, at et enigt Arbejdsmarkedsudvalg tog afstand fra, at interessen fra arbejdsgiversiden skulle være så omfattende.

Derfor vil jeg sige til fru Charlotte Antonsen, som sådan set erklærer, at Venstre er enig i formålet, at det i hvert fald er et afsæt for videre drøftelser. Men fru Charlotte Antonsen gav samtidig udtryk for nogle fjendebilleder, nemlig at arbejdsgiveren ikke må spørge til helbredet. Arbejdsgiveren må gerne spørge til en persons helbred, hvis det er relevant for det arbejde, den pågældende skal udføre, og hverken mere eller mindre. Hvis det er relevant for den arbejdsfunktion, som den pågældende skal have og tjene sin løn ved, er det klart nok, at arbejdsgiveren selvfølgelig skal være sikker på, at vedkommende kan klare arbejdet. Ligeledes er der jo også på lønmodtagersiden en interesse i – ja oven i købet en forpligtelse til – at oplyse arbejdsgiveren om, hvad der måske kunne være helbredsmæssigt belastende for den pågældende person.

Det har lønmodtageren faktisk en forpligtelse til at sige til arbejdsgiveren. Så jeg synes egentlig, at sådan som vi har fået udarbejdet lovgivningen, rejser den ikke nogen fjendebilleder i forhold til lønmodtager- og arbejdsgiversiden, sådan som det blev fremhævet af fru Charlotte Antonsen. Tværtimod indgår i den sammenhæng, at der i et moderne samfund og i en moderne virksomhed godt kan være interesse for medarbejderens ve og vel, men den må altså ikke udvises på en måde, som er uacceptabel og i virkeligheden også ret uetisk.

Jeg synes også, at det skal fremhæves i denne debat, at lovforslaget også har til hensigt at regulere, hvem der har retten til oplysninger fra eventuelle helbredsundersøgelser. Er det lønmodtageren, der har retten til oplysninger om vedkommendes eget helbred, eller er det arbejdsgiveren, der har retten til dem? Har vi ikke som politikere et ansvar for og en interesse i, at hele den måde, man undersøger lønmodtagere – og for så vidt også arbejdsgivere – på, er reguleret, så der sker en kvalitetssikring af hele området? Det er faktisk det, lovforslaget handler om.

Jeg vil med disse ord sige til Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet, at jeg håber, at vi under det forestående udvalgsarbejde kan nå frem til den enighed, som var udgangspunktet for lovforslaget, nemlig forrige sommers enighed i Arbejdsmarkedsudvalget. Jeg tror faktisk ikke, at der er så meget, der skiller os, og jeg vil i hvert fald for mit eget og regeringens vedkommende sige, at selv om dette forslag nu har oversomret, har vi ikke, som fru Vibeke Pes-

chardt sagde, set noget grundlag for at ændre i det, netop fordi der, inden det blev fremsat, er blevet taget vidtgående hensyn til den kritik, der har været rejst, ikke mindst fra arbejdsgiversiden.

Vi mener faktisk, at det er afgørende vigtigt, at lovforslaget bliver vedtaget i denne folketingsssamling. Ikke bare af hensyn til, hvad lønmodtagere bliver udsat for i en ansættelsessituation, men også, fordi det i virkeligheden er første gang, politikere, Folketing og regering kan komme på forkant med en udvikling, som faktisk løber ganske hurtigt. Jeg synes ikke, at vi skal forspilde den chance ved at diskutere det her i endnu flere år, end vi allerede har gjort.

Det er mere et lille budskab til Venstre og De Konservative om, at når der er konstateret et flertal i Folketinget, skal det jo også bruges, og her bliver det i hvert fald i en god sags tjeneste, at det i givet fald bliver brugt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil godt til det, ministeren sagde til sidst, spørge ministeren mere konkret: Hvad betyder det, at der er konstateret et flertal i Folketingssalen? Føler ministeren sig så sikker på, at lovforslaget går igennem? Betyder det, at der er lagt op til forhandlinger med V og K, eller betyder det, at ministeren vil køre egenhændigt videre?

Det, vi er stærkt bekymrede for, som jeg var inde på i min ordførertale, er, at man – for at bruge arbejdsministerens terminologi – laver fjendebilleder. Som udgangspunkt er alle virksomhedsledere fjender, og derfor må virksomhedslederen ikke spørge om helbred, medmindre det har været igennem et såkaldt sagkyndigt råd. Udgangspunktet er, at vi er bekymrede for, at man generelt lægger arbejdsgivere for had og gør dem til lovbrydere, hvis de enten i forbindelse med ansættelsen eller efterfølgende stiller helt generelle spørgsmål om de ansattes helbred.

En ting til: Jeg vil gerne bede ministeren om at svare på det spørgsmål, jeg stillede vedrørende kvinder på arbejdsmarkedet. Frygter ministeren ikke, som vi gør, at man afskærer arbejdsgiveren fra individuelt at vurdere en sygestatistik? Jeg mener ikke, at der som udgangspunkt er noget ejendommeligt i, at man foretrækker en lønmodtager, der har nul sygedage, frem for en lønmodtager, der har 100 sygedage. Hvis arbejdsgiveren ikke har den mulighed fremover, frygter ministeren så ikke, at arbejdsgiveren i

stedet for vil ty til de generelle arbejdsløshedsstatistikker, hvorefter kvinder jo er mere syge end mænd, så man måske i højere grad, end man allerede gør i dag, vil fravælge kvinder på arbejdsmarkedet og fravælge kvinder, når der er tale om advancement?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det, jeg sagde, var, at der er konstateret et flertal i Folketinget for dette lovforslag. Det betyder ikke – og det sagde jeg også – at Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet ikke skal forsøge at blive overbevist om, at der faktisk er tale om en meget fremsynet og fremtidssikret lovgivning, hvis det her kan blive vedtaget i Folketinget med et bredt flertal. Så jeg er bestemt optaget af, at vi selvfølgelig, ligesom da vi lavede det grundlag, som udvalget har arbejdet på, gør meget for at sikre et bredt flertal for dette lovforslag; ingen tvivl om det.

Så igen dette med, hvad det er, man må spørge om, og at arbejdsgiverne kun må spørge om noget, hvis det har været igennem et råd og jeg har godkendt det. Sådan er det jo ikke, så lad være med at tegne det meget bureaukratiske billede af, hvordan dette forslag vil virke. Arbejdsgiveren må spørge om alt, der har relation til det arbejde, der skal udføres. Arbejdsgiveren kan også stille spørgsmål om, hvilke konsekvenser en given sygdom kan få for den enkelte i det arbejdsmiljø, der er på den pågældende virksomhed.

Arbejdsgiveren kan så måske have nogle problemer med, at der af konkurrencehensyn skal være 100 eller 110 pct. sikkerhed for, at der ikke i produktionsleddene påføres produktet nogen risiko. Hvis det f.eks. er småkager, som forbrugeren skal spise, kan konkurrencehensyn tale for, at disse småkager skal være produceret i en virksomhed, hvor alle er blevet undersøgt. Det er der faktisk også mulighed for, hvis virksomheden kan dokumentere, at det af konkurrencehensyn er hensigtsmæssigt at foretage helbredsundersøgelser af medarbejderne.

Det er der ingen problemer i, så det dér med at tegne det billede, at det er noget meget besværligt og bureaukratisk noget, giver lovforslagets formulering i hvert fald ikke afsæt for.

Jeg ser heller ikke det samme billede af, at dette forslag skulle have en kvindepolitisk negativ virkning. Forslaget er kønsneutral. Man skal ikke kunne spørge om kvinders helbred i et større omfang, end man skal kunne spørge om mænds helbred. Jeg ser det altså ikke på samme

måde i forhold til generelle sygestatistikker, som fru Charlotte Antonsen gør det; men vi kan jo få belyst, om der kan være nogen yderligere risici for kvinders placering på arbejdsmarkedet. Det vil jeg være meget parat til, for det er klart, at jeg jo også vil være optaget af, at lovforslaget ikke har en kvindepolitisk slagside; så det kan vi da prøve at drøfte igennem i udvalget.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Ikke for at trække debatten i langdrag, for som det allerede er blevet sagt, har vi jo diskuteret denne sag nogle gange før.

Men jeg vil bare lige til sidst konkludere, at jeg forstår ministeren sådan, at dette lovforslag ikke er et diktat, men et forhandlingsudspil med henblik på, at vi kan få et meget bredt flertal i Folketinget, der kan støtte det, der så bliver det endelige lovforslag.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Alle lovforslag, der bliver fremsat, såvel af en mindretalsregering som af en flertalsregering, er selvfølgelig forslag med henblik på drøftelser med de partier, der er repræsenteret i Folketinget.

Jeg vil dertil også føje, at jeg ville lægge megen vægt på et bredt flertal for dette, for det er klart, at det er vitalt for virksomhederne at leve op til og rette sig efter lovgivningen, og jeg har den grundlæggende holdning, at arbejdsmarkedspolitik kan virke bedre i den virkelige verden ude på de danske arbejdspladser, hvis der er en bred forståelse i Folketinget for den lovgivning og de regler, som arbejdsmarkedet skal rette sig efter.

Derfor: Det er et udspil til forhandling ligesom alle andre forslag, men blot dette igen: Der er konstateret et flertal for forslaget, men det betyder jo selvfølgelig ikke, at jeg vil gøre mindre ud af at drøfte det med de partier, som skal have lidt mere tid til at blive overbevist om, at det faktisk er et godt forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-
markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse
mod dette forslag, betragter jeg det som vedta-
get. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 33:
Forslag til lov om ændring af lov om støtte til
folkeoplysning. (Bestemmelser om deltager-
betaling m.v.).**

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).
(Fremsat 11/10 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslag fremstår umiddelbart som et
meget enkelt lovforslag, der skal rette op på en
forglemmelse i forbindelse med sidste revision
af loven.

Der er ikke noget problem i at indsætte den
tidligere § 12-tekst i den nye § 30 a, men tilføjel-
sen til § 3: »hvortil er knyttet deltagerbetaling«,
kan give anledning til at stille spørgsmålet, om
der er tale om en opstramning af selve begrebet
deltagerbetaling, nemlig en opstramning fra en
samlet opgørelse af den samlede betaling fra
alle deltagere, som var gældende i den gamle
lov, til, at det i stedet skal administreres som en
individuel deltagerbetaling.

Der findes meget forskellige kontingentfor-
mer fra forening til forening. Det er således ikke
ukendt, at nogle medlemmer har nedslag i kon-
tingentet på grund af udførelsen af særlige
arbejdsopgaver, f.eks. inden for spejderne, som
har genbrugsindsamlinger og lignende. Der kan
også være medlemmer, som i perioder ikke yder
en egentlig deltagerbetaling. Det kan være i for-
bindelse med introduktion, grønne kort eller
lignende for at få flere medlemmer ind i en
organisation, eller det kan være af sociale eller
kulturelle årsager.

Jeg mener ikke, vi skal sætte spørgsmålstegn
ved, om disse medlemmer er fuldt tilskudsbe-
rettigede medlemmer, når der skal foretages en
opgørelse over aktivitetstilskuddet.

Et helt andet problem rejser sig: Om disse til-
føjelser kan resultere i et øget dokumentations-
krav fra kommunerne for de deltagere, som
man modtager tilskud til. Hvorledes skal en
forening forholde sig til en hjemkommune, når
det drejer sig om betaling for medlemmer, der
kommer fra en anden kommune og eventuelt
ikke modtager aktivitetstilskud? Der er flere
spørgsmål.

Jeg mener, vi skal passe på ikke at vedtage
bureaukratiske regler, der ikke kan administ-
res lokalt. Socialdemokratiet støtter forslaget,
men vi vil under udvalgsarbejdet arbejde på at
få disse spørgsmål afklaret.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Venstre støtter forslaget om at bringe reglerne
og bestemmelserne om deltagerbetaling m.v. i
den folkeoplysningslov, der træder i kraft den 1.
januar 1996, i overensstemmelse med de regler,
der er i den gældende folkeoplysningslov.

Eva Møller (KF):

Som de to foregående ordførere gjorde det, støt-
ter også Det Konservative Folkeparti det af
ministeren fremsatte forslag.

Vi har læst teksten således, at man ønsker at
bringe forslaget i overensstemmelse med den
gældende lov, og det forventer vi også er tilfæl-
det. På folkeoplysningsområdet har det altid
været således, at det er frivillige medarbejdere,
der skal administrere loven, så vi tror på, den
bliver formuleret på en sådan måde, at der er
mindst muligt bureaukrati, men på den anden
side også sådan, at reglerne er så klare, så de er
nemme og enkle at følge for det frivillige arbej-
de.

Jeg er glad for, vi får rettet op på den for-
glemmelse, vi lavede. For Det Konservative Fol-
keparti har det altid været en selvfølge, at der er
deltagerbetaling for fritidsaktiviteter.

Aage Frandsen (SF):

SF kan også støtte forslaget ud fra, at det, som
var intentionen bag den aftale, der blev lavet, da
vi vedtog ændringerne i foråret, er de intention-
er, som nu tilgodeses. Det er selvfølgelig
beklageligt, at man kan lave en fejl, men når der
kan rettes op på det, inden det får betydning, så
gør det jo ikke så meget.

Jeg har ikke forstået, at der skulle være de
problemer, som den socialdemokratiske ord-
fører antydede der kunne være. Hvis de proble-
mer er der, synes vi selvfølgelig også, man skal